

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizelési árak:

Évi ár 6 pengő, félév 3 pengő
Egyes szám ára 15 fillér
Hird. egész évre 10 pengő

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS.

Főmunkatárs: DR. SZÁSZ FERENC.

Laptulajdonos: MINERVA R-T

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

A bolgár testvérnemzet

tem túlozunk, ha azt mondjuk, hogy az európai nemzetek között, melyek állami létük és függetlenségük érdekében vívott küzdelmeikben a hősiességnek és a hősiességnek felelő példákra tudnak rámutatni, — igaz nemzet áll hozzájuk legközelebb.

A magyar és a bolgár nemzet kapcsolatai nem új keletűek. A korai történelemben nyilvának vissza. Történelmi állapotok miatt a magyarok és a bolgárok, a modern állami alapjait is későbbi rákötés, de a magyar történelem sorsfordulók vonalán szór találkoznak egymással. Magyar és a bolgár. Ugyanaz a magyar Európában nem mint a magyar, úgy a bolgár nemzet létét a körműveket a tengerben állandó küzdelemmel fenntartotta. Bulgária, amely végig harcolta az első világháborút, melyben hősiességen nem mondható módon a bolgár nemzetek egy részétől megkapta egyik szomszédállam, bebiztosított a központi hatalmak ellen az 1914-es világháborúban. Bulgária hősiességgel, becsülettel kivette részét a hatalmas szovjetországi hadjáratban is. A magyarországi oldalán is, a bolgár nemzetközi színdíszművészek munkájának megbotlott a bolgár nemzet frontjának részét, s miként Magyarországot Trianon, Bulgáriát is megsemmisítette Neuilly, ahol a világoz két rákényszerített ország nagy részétől megfosztották.

Magyarország is meggyílvánul a soros, mely a magyart a bolgár nemzet összekapcsolja. De említhetünk személyi kapcsolatokat is. A mostani bolgár király édesapja, a Koburg-Gotha családhoz való Ferdinánd, aki a volt osztrák-habsburg hadseregnek volt a tisztje, tüntető barátságokkal a magyarországi iránt. Magyarországon, Murányasárolt bírtokot, tehát magyarországi földesúr, teljesen beszélte a magyar nyelvet. Ezt a rokonszenvet látta f. II. Boris, a mostani bolgár király is, akit a bolgárok egy budapesti műegyetem díszdoktorai is felneveltek.

Magyarország és politikai sorsközösségnek, s a faji rokonságból fakadó rokonszenvnek nem egy szála fűzte a magyarokhoz a két népet. Érthető azért, ha a fennálló kapcsolatokat melyikni írhatnánk, mert mindkettőnek a készülő lenniük arra, hogy akár a közelben, akár a

távoli jövő újból egymás mellé állíthatja a két népet a közösnek felismert országos és nemzeti érdekeik védelmére.

Filov bolgár miniszterelnök, kinek arcképeit lapunk vezetőhelyén közöljük, mult heti látogatását ennek a történelmi alapokra épített barátságunk szentelte abból az alkalomból, hogy a magyar-bolgár kulturális kapcsolatokra vonatkozó egyezmény ünnepélyes kiscserélésére Budapestre jött. Ez az egyezmény többek közt megszervezte a budapesti egyetem a bolgár intézetet és a két országrésztől indított magyar egyetem látogató bolgár ifjak számára. Az elmúlt tanévben a magyar egyetemeken közel 200 bolgár hallgató tanult.

És a magyar nemzet meg is becsülte a bolgár nép vezetőit. A bolgár miniszterelnök, aki hazájának egyik legképzettebb férfija, egyetemi tanár, 200 kötet tudományos mű szerzője, legközelebb a budapesti Pázmány Péter-tudományegyetem filozófiai doktora lesz. Az a beszéd, melyet a bolgár kormányelnök a mi miniszterelnökünk pohárköszöntőjére válaszképpen mondott, nem hany kétségbe a bolgár nemzet együttérzésére nézve. Ebben a beszédben világosan kifejezte a bolgár kormányelnök, hogy a mi két nemzetünk, mely ösidőkben közös forrásból fakadt, évszázadokon át párhuzamosan küzdött a függetlenségért és az igazságért.

Nagy megyarvívás egy nemzetre, ha megbízható, hősiessé baráti vannak, akiknek a szava, deva tisztá és szent a szava. Bulgária ilyen barátja Magyarországnak. Békében a kultúra fáklyájával, háborúban a karddal áll bajtársunk mellett és a közös igazság dalaiaért lelkesedve, áldozatkészen vesz részt az új Európa újjáalakításában, melyben a magyar testvérnéppel együtt meg fogja találni a maga méltó helyét.

Az új Európában pedig elsősorban azoknak lesz helyük, akik az elnyomás és megaláztatás esztendőiben is együtt voltak, támogatták, segítettek egymást és küzdöttek azért, hogy a mozdó, önző hatalmak és megérvényesített szövetségeseik elbujjanak, elvegyék méltó büntetésüket, azok pedig, akik fordulatoknak lettek áldozatai, tehát Bulgária is és Magyarország is, virágzó hazának és fejlődésnek

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

Mindannyian a küzdőtéren vagyunk

Az új közellátási miniszter az alábbi megszólalású hangú szövegben fordult az ország népéhez:

Háborúban vagyunk. Június 27-ike óta hónapok óta fölvetett erővel küzdenek a német és olasz hadsereg oldalán az emberiség legnagyobb veszedelméért, a bolszevizmus ellen. A háború több munkát, nagyobb kitaratást és sok lemondást kíván: negatív gazdasági erőt és ezért elmondhatjuk, hogy mindannyian a küzdőtéren vagyunk. A háború elsősorban gazdasági kérdés. Hogy ezt megnyerhessük, politikai és gazdasági rendre van szükség. Ezenkívül szervezésre is szükség van, világosan kidöztött tervek szerint való szervezésre.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, mi áll rendelkezésre nyersanyagból és élelmiszerekből. A megkívánt készleteket be kell osztanunk és ez a beosztás csak a takarékosság figyelembevételével történhetik, de igazságosan fog történni. Vasakarattal, következtessen kell dolgoznunk. A munka csak akkor lehet eredményes, ha abban az egész nemzet, a nemzet minden polgára részt vesz. Nemcsak a mániak kell dolgoznunk: a jelen munkája mellett gondolnunk kell a jövőre is. Emelnünk kell a termelést, biztosítani az áratokat a belső piacokon és növelni a gazdasági életet. Gazdasági erőnket minden irányban fejlesztenünk kell, hogy a kialakuló új európai gazdasági rendszerben a tengelyhatalmak oldalán a háború szempontjából is fontos feladatokat teljesíteni tudjunk. A Keleten elért nagy katonai eredmények biztatják a magyar mezőgazdaságot és ipar termelésének zavartalan fejlődését és éppen ezért zökkenőmentes közellátásra van szükség, hogy a nemzet életét belső kérdések ne zavarhassák.

Ismerem és látom a nehézségeket, látom azokat a törekvéseket is, amelyek ösüggödést és belső zavart akarnak felidézni, de bízom abban, hogy a magyar élni akarás, a magyar hazaszeretet és a magyar kitaratás legyőzi a nehézségeket és a megkezdett úton továbbra is előrehaladunk.

Vegeye tudomásul minden magyar, hogy az országban van annyi élelmiszertünk és közellátási anyagkészletünk, hogy azokból a nemzet minden tagja igazságos mértékben, fenakadás nélkül ellátható. Gondoskodni fogok arról, hogy az ellátatlanok minden rétege a falvakban és városokban egyaránt: a gyárak és kézművesiparok munkásai, a terhes és

szoptatós anyák, valamint a gyermekek hozzájáruljanak mindabhoz, amire feltétlenül szükségük van. Gondoskodni kívánok a gyárak, a nagyipari vállalatok nyersanyagszükségleteiről is, hogy zavartalanul folyhasson a termelés. Meg kell azonban jegyezni, hogy a hadianyagokat képező cikkek, különösen a bőr, gumi, valamint az élelmiszerekkel való gazdasági terén, feltétlenül takarékososságra van szükség. Árdírágitásokat, az áruuszorítást és az áruhalmozást lenörzöm és kegyetlen szigorral fogom megtorolni.

Ne felejtsek el, hogy két arcvonalon kell harcolnunk. Az egyikben hónapok óta folyó harcok gyilkosságok, zuhanóbombázások és harcokocsik haláláldozatai között küzdenek a hazaért, a magyar népet és nyomulnak előre életük kockáztatásával. A telen magyar honvédek áldozatos, hősi teljesítményeinek képest igen szerény követelményeket igényelnek mások harca, amely biztosítani kívánja a háttérben állók erejét. Ezek az ellátatlanok tömegeit. Ezek a követelmények főleg abban csúcsosodnak ki, hogy az itthon maradt, jobbnótú polgárok tanuljanak meg lemondani kis mértékben hétköznapi igényeikről. Hiszen, hogy ezzel megszűnjön az ellátás körüli aránytalanság, mert a fölös mennyiség eljut az ellátatlanok mind egyes tagjához.

Tudom, hogy a feladat, amelyre vállalkoztam, nehéz. Igérem, hogy minden munkakerőmet és mind tudásomat a nehézségek elhárítására fogom felhasználni. Leküzdhetetlen nehézséget nem ismerek. Mindent meg fogok tenni, ami emberileg lehetséges. Nem veszek kapcsolatot akarok fenntartani a termelői és a fogyasztói között és ha szükségesnek látom, személyesen győződöm meg a valódi helyzetéről és a kormány rendeltetének végrehajtásáról. Nehéz helyzetben nem elég, hogy aktívak és paragrafusokkal dolgozzunk, hanem el kell mennünk azok közé, akik a háborús viszonyok a legsúlyosabban érintettek. Nem mentem el a tojáskereskedésekbe és ezért megyék jövőben máshova is. Érezze a magyar közönség, hogy ismerjük és figyeljük a bajokat és igyekszünk segíteni a nehézségeken. Ehhez azonban nem elég a kormány munkája, bármily körültekintéssel dolgozik, ha a nemzet minden egyes tagja nem támogatja a nehéz munkát teljes erővel, teljes akaratival. Remélem, hitet, támogatást kérek, ebben az esetben az eredmény nem maradhat el.

A sebestilt bajtárs szabadságra megy a kórházból. Szívvelyes kezorítással búcsúzik azoktól, akikkel együtt menetelt a hareterek íttalan útjain, akikkel támadásra udult és megsebesült. Szabudfig, pihenés, gondtalanság kell a ebesült katonának, hogy megörösödve, lélekben és testben felrissülve indulhasson új esaták elé...

Látogatás a székelyek múzeumában

Szekelyföldön járunk és első útunk a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumba vezet. Minden székely magáénak vallja ezt a szép gyűjteményt, közelebbieknek érezzük, hogy megemlékezzünk a történetéről.

A Székely Nemzeti Múzeum alapítója özvegy Csereyné Zathureczky Emília, aki gyűjtötte, megörizte családjá kultúrkincseit és az egész székelység számára ajánlotta fel. A Csereyek imecsfalvi kuriájában született meg a múzeumalapítás terve. Csereyné a család ékszerait, okmányait, fa- és porcellántárgyait megmutatta Vasady Gyulának, akinek szintén volt egy érmészeti gyűjteménye. A kis gyűjtemény akkor vált híressé, amikor Vasady megszerezte Bem apó siallagjelvényét. A csillagjelvényt Orbán Balázs rapta Kossuth Lajostól.

A szabadságharc dicsőséges időire emlékeztető vádemrend a székelyeket vonzotta a múzeumba. Külföldiek, látogató csoportok indultak Imecsfalvára, hogy Kossuth ajándékát láthassák. A gyűjtemény egyre szaporodott és most már köztalajdonná vált. A sepsiszentgyörgyi Mikó kollégium épületének egy részét ajánlotta fel a múzeum céljaira. Itt rendezkeett be a múzeum 1879 szeptemberében.

A Székely Nemzeti Múzeum önkéntes áldozatosságából született és fejlődött. A székely nép megértése az alapítók szándékát: „a múlt emlékei iránti egyelet, a székely népnél minél inkább fejlődjék a történelmi öntudat és nemzeti becséret a múlt bővebb ismeretéből folyólag a székely nép szívében is emel-

kedjék.“ A világháború előtti időben épült fel a múzeum állandó épülete. A múzeum öt osztályból áll: könyvtárból, levéltárból, régiségútból, néprajzi gyűjteményből, képzőművészeti és természetrajzi gyűjteményből. A könyvtár egyik legértékesebb darabja az *Apor-codex*. A könyvtárat néhai Csutak Vilmos igazgató szavai jellemzik a legjobban: „Itt minden egyes régi könyv annak a történelmi igazságnak kétségkevonhatatlan tanúbizonyága, hogy a Székelyföldnek a művel Nyugattal való kultúrális összekötése századok hosszú sora óta folytonos és megszakíthatatlan volt.“ A múzeum régiségútbá szintén világhírnevű. Rendszeres ásitások a háromszéki őstelepek egész sorát tarták föl. Római, árpádkori leleteket látunk itt. A legnevezetesebb ereklye Gábor Áron szabadságharcbeli ágyúja. Értékes a háziipari gyűjtemény és különösen a szines és művészi kézimunkák. Több száz varrottast látunk itt, amelyet Csereyné annakidején katona- és jobbágyesaladoktól vásárolt.

Bányai János geológusá az érdem, hogy a természetrajzi osztály alapjait vetette meg. Szándéka az volt, hogy hű képét mutassa a Székelyföld állat-, növény- és ásványvilágának.

Az őslálatgyűjteményt, rovar- és madárgyűjteményt az önkéntes gyűjtők és lelkes vadászemberek áldozatkészségéből adták össze.

A múzeumot rengetegen látogatják. Diákok, érdeklődők lelkes csoportai jönnek az ország minden részéből, hogy megismerjék értékeit és általa a székelységet.

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

A Fekete tenger kapuja. Azzal a hadijelentéssel kapcsolatban, hogy a szövetséges hadseregek Odeszát elfoglalták és bevonultak a kikötővárosba, újból felvetődik a Fekete tenger jelentősége, de még inkább növeli a kérdés jelentőségét a Fekete tengerrel kapcsolatosan az a viszonylat, amibe Németország Törökországgal került a német-török gazdasági szerződés révén. Annak idején kötötték Montróban egy szerződést, mely Törökországnak bizonyos jogokat biztosít a Dardanellákon és a Boszporusz sároson idegen hadihajók áthaladására nézve. Az itt között térkép szerint ez a két szoros köli össze a Márványtengert a Dardanellák felől az Égei, a Boszporusz felől a Fekete tengerrel. A Márványtenger körül, ennek két oldalán terül el Törökország, tehát a Márványtengert joggal lehet a török tengernek nevezni. Természetes, hogy most, miután Kréta és a környező szigetek német megszállás alatt állanak, Odeszsa szintén német kézen van, Anglia szeretné vitássá tenni azt a bizonyos montrói szerződést. Csakhogy ezt a szerződést ma már nem a nemzetközi becsület, hanem a német fegyveres erő és a török felkészültség védi minden angol mesterkedés ellen. Mióta Odeszsa elesett, azóta fokozott jelentősége van a Dardanelláknak, mely igazi kapuja a Fekete tengernek, mert most már el van vágva a szovjetnek a Fekete tengeren az a mozgási lehetősége is, ami eddig meg volt. A szovjet tengeri hajóbada a kronstadt-i őrtőlben várja a pusztulást, felelete-geri flottájára hasonló sors vár Odeszsa elesete után, Angliának pedig, ha be akar nyomulni a Fekete tengerre, akkor a Dardanellákon keresztül lehet csak ezt megpróbálni, ahová azonban Kréta és a németek által megszállva tartott többi, égei tengeri szigetek tömege közt lehet csak eljutni. A Fekete tenger kapuja tehát fölkötelen le van zárva, s Törökország biztonságban érezheti magát. A német-török gazdasági egyezménynek ez az egyik legfontosabb külpolitikai háttér.

A végleges leszámlolás felé. Mind világosabbá bontakozik ki az a megsemmisítő katonai veszély, mely a bolsevista Oroszországot érte. Az eddigi, ma túlzó számítások szerint a szovjet katonai veszteségek halottakban, eltűntekben, sebesültekben 8–10 millió ember, ami, ha a rövid négy hónapi hadjáratot tekintjük, még a 160 milliós országnak is behozhatatlan és pótolhatatlan veszteség. De a szörnyű katonai összeomlás mellett tiunek ki egyéb szörnyű dolgok is. Olyanok is, melyek például közvetlenül Magyarországot érintik. Hivatalos szovjet iratokból kiderül, hogy a bolsevista Oroszország öt ezer repülőgépet akarta megtartani Magyarországot, hogy az ezáltal kellett zűrzavart felhasználna, kiterjeszkedje a Kárpátokon való átkelés és az egész Magyarország elfoglalását. Hamarjában nincs elég képzelőerő, elgondolni, hogy mi vé tette volna ötezer bombázó gépet két millió szovjetlétóra a magyar földet. A külpolitikában nem igen szoktak hivatkozni az emberek isteni Gondviselésre, jelen esetben azonban lehetne keresztény emberek arra nem gondolni, hogy az isteni gondviselés a német és a szövetséges hadsereget állította a hatalmas „gözhenger“ útjába, meg szabaddá ily Európa kereszténységét, az egész keresztény Európát az istentelenség szörnyű gárdákódásaitól. Ettől most már nem kell félni többé. Katonai döntés megtörtént, a félelmes szovjet örök hettétört gerinccel vonaglik saját földjén, s végleg elpusztul, vagy kegyelembre megadja magát. Így érvényesülnek a magasabb erkölcsi erők a külső politika útvesztőiben, ahol a Gondviselés emberek útján hárit el emberek, népek, nemzetek feje felirtozatos vezetelmeket.

Villámok Távolkeleten. A Konoyo herceg által vezetett japán kormány kiegyenlítő tárgyalásokra igyekezett meggyezésre jutni Amerikával. Mi európaiak bizonyos, nem is leplezett aggodalommal nézünk ezt az igyekezetet s arra gondoltunk, hogy Japán, ha nem is adja fel a tengelyhatalmakhoz való kapcsolatait, mégis távolkeleti érdekeit tartva szem előtt, átmeneti megoldásokkal kerüli el a nyílt harcot Amerikával. Most azonban váratlanul kirobbant a helyzet. Japán mind világosabban látja, hogy míg a tárgyal, addig Amerika bekerítő lépéseket tesz előtte. Ennek logikus következménye volt a japán kormány lemondása, s még inkább az, hogy a lemondott helyébe katonai kormány alakult. Japán most már nem hajlandó további türelmi politikát folytatni. A Távolkeleten tehát villámok cikáznak és zivatar közeledik. Hogy elhúzódik-e vagy teljes erővel kitört azt még nem lehet tudni. Annyi azonban bizonyosságnak látszik, hogy katonailag és politikailag megérett jelenlegi helyzetben ez az a lélektani omlanás, amivel Japán a cselekvés terére lép.

A moszkvai rádió kiáltványa: „Az ország szörnyű veszedelemben van.”

A szovjet hadvezetés — brit levelek közlő moszkvai tudósítása szerint — Moszkvát védekezésre készíti elő. A moszkvai rádió többször kiáltványt intézett a Szovjetunió lakosságához. A kiáltvány így kezdődik: — Mindenkit az arcvonalra! Mindent az ország védelmére! A kiáltvány szerint elérkezett az a perc, amikor minden szovjet polgárnak meg kell hoznia a végső döntést. Az ország szörnyű veszedelemben van. Az ellenség a Szovjetunió életközpontjait fenyegeti. Most már mindenkinek utolsó lehetősége áll harcolnia.

Az új német „csatarepülőgépek” a keleti harcokban. Német jóléteztült körökben részletes tájékoztatásny igényelnek kielégíteni azt a nagy érdeklődést, amely a közvéleményben a keleti arcvonal eseményeiről megnyilvánul. Az októberi nagy támadás egyik jellegzetességéeként említi ki jóléteztült német körökben a légihaderőnek még az eddigénél is nagyobb mértékben való alkalmazását. A mostani harcokban már nagy számban vettek részt az új „csatarepülőgépek”, melyek irratósztató hatású az eddigi bombázókéval felülmúlja.

Amerika megkopasztja Angliát. Roosevelt utasítására az amerikai külügyminisztérium azon fáradozik, hogy az angol kormánytól gyors hozzájárulást nyerjen egy egyezményhez, melyben az Angliának szolgáltató anyagi segítségért nyújtandó kártalanítások kötelező erővel megállapíthatóak. Az Egyesült Államok kormánya ellentétképpen a brit világbirodalom összes támaszpontjainak használati jogát követeli bárhol és bármikor, beleértve azokat a támaszpontokat is, melyeket Anglia a jövőben fog megszerzeni.

London megcáfolta az archangelszki partnarszállásról szóló híresztelést. Erős csaldósdást kellett az a tény, hogy Londonban megcáfolták az archangelszki angol partnarszállás híreit. A helyzetet egyébként az jellemzi, hogy senki sem rendelkezik pontos értesülésekkel a szovjet még meglévő tartalékairól. Hivatalos washingtoni körökben egyre inkább teret hódít az a felgás, hogy a

szovjet hadianyagkészlete nagyrészen kimerült. Hangoztatják Washingtonban, hogy puszkálak nem lehet páncélosokat megállítani.

130 angol hadihajót javítanak amerikai hajógyárakban. Az amerikai hajógyárakban javítás alatt lévő angol és szövetséges hajók számát a legutóbbi jelentések 130-ra teszik. A javítás alatt lévő hajók között vannak a Warspite, Resolution és Rodon nevű csatahajók, továbbá az Illustrios és Formidabile nevű repülőgépanyahajók. A javítási munkákat éjjel-nappali szolgálatban végzik.

„A Szovjetunió elleni harc már elődött, de még nem fejeződött be.”

Göbbels dr., propagandáiügyi miniszter a nemzetiszocialista munkárpárt vezető képviselői előtt mondott beszédében a következőket mondotta: A Birodalom mind katonailag, mind gazdaságilag megtámadhatatlan. Hála a német katonai hősiességének, a Szovjetunió ma már gyakorlatilag egyetlen szállításba jöhött támadó sereggel sem rendelkezik. Mégis el lehet képzelni, hogy a maradék bolsevista hadosztályok bizonyos időn át még teljesen haszontalan, elkésredett ellenállást fognak tanúsítani. A Szovjetunió elleni harc már elődött, de még nem fejeződött be. A német nép azonban megnyugtató bizonyosságot szerzett arról, — hangsúlyozta Göbbels dr. befejezésül, — hogy a keletről fenyegető veszély végeleg eltűnt.

Felfegyverezték Moszkva lakosságát. Londoni értesülés szerint a moszkvai polgári lakosság körében fegyvereket osztottak ki. Nemesek a férfiak kaptak fegyvert, hanem a nők is Moszkva utcain torlaszokat építenek. A város közterein tűzérőség és légvédelmi tűzérőség állt fel. Az utcásonkatonák a házak tetőin és a torlaszokon géppuskákat állítottak fel. Ebből az következik, hogy Moszkvában kö-kövény nem marad, ha ostrom alá kerül.

Nyilatkozték a szovjet kormány. Az Angolország-Szovjet szövetség gyengeségének jelét látják Svájcban az angol miniszterelnök vonakodásában, hogy a keleti arcvonal helyzetéről tájékoztatást adjon. Az angol miniszterelnök azzal a megjegyzéssel hátrította el magát a nyilatkozat-

ABLAK

A moszkvai konferencián, ahol a letagozott szovjet megcáfolt sorsról tárgyaltak, egybehangzó jelentések szerint 102 beszéd hangzott el, amiből 34 polárkörszöveget volt. Ugy látszik, hogy amikor az emberek kutyaszorítóba kerülnek, akkor vagy teljesen nemákká válnak, vagy teljesen szociálisok lesznek. Van-nak esetek, amikor az ember tiltakozó szándékát felélményes fitymálásra vagy éneklésre fanyalodlik, hogy a testfeltelet szorongató félelem érzetét ezzel hessesse el magától. Moszkvában még sem illik fitymálni vagy épen énekelni. Képzeliük el, hogy az angol nagykövét énekel, az amerikai nagykövét fitymál. Ez esetben Stralinnek és Molotovnak legálább is táncolni kellett volna. Elhelyett beszétek, beszéltek, aztán áttekinttek és megint csak beszéltek és hátorítottak egymást. Végül is a moszkvai nagy harati összejövetel mérlege 68 beszéd a zöldségtől, a 34 a fénkszertől mellett. Azt aztán döntésként el magok, hogy hol hazudtak egymásnak nagyobbakat...

adást, hogy a szovjet kormányuk kell nyilatkozni, hisz a szovjet csapatok küzdöttek végig a csatákon.

Anglia kétkezes politikája Japánnal szemben. Tokió jó étesült körök véleményére támaszkodva, a Domei iroda szemére hányja az Egyesült Államoknak, hogy kérszind taktikát követ. Konoye üzenetével átnyújtása óta 49 nap múlt már el — állapítja meg, — mégis a japán-amerikai tárgyalások főpontjáról, nevezetesen a csendesóceáni nyugtalanság okainak megvizsgálásáról, eddig mindössze felterveések jutottak. Ezzel szemben a fejlemények azt igazolják, hogy az Egyesült Államok állhatatosan folytatja japánellenes politikáját. Látják Tokióban azt is, hogy Japánnak az Egyesült Államok által való bekerítése tovább halad, az Egyesült Államok Anglia és a Szovjetunió bevonásával új támadási arcvonalat szervez Japán ellen. Biztosra vehető, hogy Japán bekerítésében az Egyesült Államok átvette a vezető szerepet, ezért kétkedni kell abban, vajon egyáltalában gondol-e az Egyesült Államok a csendesóceáni béke állandósítására.

„A Magyar Népet” et terjeszteni magyar kötelesség

ABLAK

Franciaország élnöke azokat az államférfiakat, akik az oroszokat a katonai és politikai összehangolás poklába kergették — vártországára ítélte. Nem tudjuk, milyen a várfalország Franciaországban, de a tény, hogy egy nemzetnek valamikor mindenható urait most rabokként kezelik, megdöbbentő világot vet a francia éltek kiábrándulására és a rideg józanságra, amivel jelenlegi helyzetét néli. Helytelen felső nem figyelni arra, hogy a várfalországi éltek közül két nemzetközi zsidó szahadalmúves is van. Blum volt miniszterelnök és Mandel volt keres. miniszter. Ez a két zsidó a francia nép tragikus sorsának jelképe. Mert a nemzetközi zsidó szahadalmúves ágata meg a mai Franciaország összehangolásához az árkot, az ragadta magával a külvilágban talán jobb érzésű és tisztább szemű francia államférfiak is. Ez a zsidó szahadalmúves gyűlölettel dolgozott Németország ellen, melyet meg akart semmisíteni. Megfordítva történt. Két rokonszeves képviselője várfalországi ül. Nekik való hely...

A leningrádi pokol. A „Chicago Tribune” helsinki tudósítója a finn vonalat elérte menekülők elbeszélése nyomán beszámol az ostromlott Leningrádban uralkodó állapotokról.

A leningrádi utcákban fekvő három helylyknyi hó az ételom és meleg után kutató ezrek lába alatt kemény jéggé vált. A Néva-öböl visései kiágazó árkokba a kisebb és nagyobb méretű hadihajók elcsúszási helyét mutatják. A Leningrádtól északnyugatra elterülő erdőben faágakból és mohából készített nyomorúságos kunyhókban több mint negyedmillió éhez és fázó embertömeg tanyázik. A környék falvaiból és városából származó parasztok és munkások találhatók itt, akiket a bolsevista hatóságok menekülésre kényszerítettek.

Leningrád lakói éhezszékfolyva élnek. A leningrádi férfiakat és asszonyokat a város tereiből és utcáiról tehergépkocsikba gyűjtik, amelyekkel a külvárosokba szállítják őket **lovászárkok fűsítésre.**

Ezeknek az amúgy is legyűnygült munkásoknak az ebéde és a hálvesből és félfont kenyérből áll. A főváros lakosságát az utcákon és kórházakon felállított hángyszórok

keresztül a kommunista vezetők arra szólítják fel, hogy az utolsó csepp vérig védekezzenek. Nyilvános összejövetelek tartását megtiltották.

A Gorokavija-utóban lévő GPU-főhadiszálláson éjszakánként állítólag tömegkivégzések folynak. A városban a nyomor nagyobb, mint valaha. **Tiszerek már meghaltak, százezrek pedig szembenéznek a halállal.**

A menekültek a továbbiak során elbeszélést, hogy azokat a tüntetőket, akik szót emeltek a terror ellen, hozzátartozóikkal együtt bekerítették, majd tehergépkocsikra rakva, elszállították. Senki sem hallott róluk többé semmit. Az emberek a piacokon arról beszélnek, hogy az állítólag legyőzhetetlen szovjet hadsereget mindenütt megverték és keserűn mulatnak azon a híren, hogy néhány angol repülőgép Murnanszba érkezett. Az „angol segítség”-ről adomákat gyártanak.

Erdőben rejtőzködő táborok. A Brjanszktól keletre fekvő térségben folyó tisztogató hadműveletek során német gyalogosok a napokban egy erdőben ötszáz szovjet katonát, köztük 36 népbiztos, három táborokot és több magasrangú tisztséget ejtettek foglyul. Mint kiderült, ezen az erdőrezleten torlódtak össze az egész arcvonalzakasznak még élő és fogságba nem esett katonái és politikai vezetői.

Befejeződött a pokoli brjanszki és vjazmai csata a véderő főparancsnokság közli. A brjanszki és a vjazmai kettős csatát győzelmesen befejeztük. Bock vezértábornagy főparancsnoksága alatt a német haderő csapatai Kesseling vezértábornagy légi erejének legzorosabb együttműködésével megsemmisítették Timosenko 8 hadseregéből, 67 lövész, hat lovas, hét páncélos hadosztályból és hat páncélos ezredből álló szovjet hadseregeportáját. A hadsíntről megtisztítása az ellenség szétugrasztott maradványaitól még folyamatban van. Ezekhez a harcokban eddig összesen 648.196 foglyot ejtettünk, 1197 páncélos harckocsit, 5220 mindenféle löveget, valamint áttekinthetetlen hadianyagot zsákmányol-

tunk, vagy megsemmisítettünk. Az ellenség véres veszteségei ismét nagyon súlyosak. E hadművelet végrehajtásában Kulge vezértábornagy, báró Weichs vezérereszes Straus vezérereszes hadseregei, valamint Guderian, Hoth, Köppel vezérereszes és Reinhardt tábornok páncélos hadseregei vetek részt. **Taganrog városát elfoglalták szövetégek.** Az Azovi tenger a Donec között sikeresen folytatódik a megvert ellenség üldözése. A szövetégek háziól háza halandai harcokban elfoglalták Taganrog, Azovi tengeri kikötőváros, Légerőnk vasnapra virradó északi a Krim félsziget repülőterét ellen intézett támadást.

Mint különjelentés is közölte a brjanszki és vjazmai kettős csatát véget ért. Időközben a számadatok megalapított, amennyiben a foglyosok száma 657.948-ra az elpusztított vagy zsákmányolt páncélosok 1241-re, a lövegek pedig 10.396-ra emelkedett. A többi hadizsákmány mennyisége áttekinthetetlen. Az ellenség rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett.

Az Anglia elleni harcban repülőink délkeletangliai kikötők ellen intéztek támadást. Az ellenség nem repült be német terület felé.

Rendezik a német-francia diplomáciai viszonyt. Németország és Franciaország közötti viszonyban a legközelebbi napokra jelzett nagyfontosságú fordulattal kapcsolatban jelentik Berlinből, hogy Vichy és Berlin kölcsönösen képviseletet létesít, amely a „diplomáciai misszió” elnevezést kapja. Ezenkívül mindkét ország több nagy városban konzulátusokat állítanak fel, valószínűleg 3-3 konzulátust. Előreláthatólag már a legközelebbi napokban közölni fogják a nyilvánossággal azoknak a nevét, akiket e helyekre kijelölnek.

A képviselőház is elfogadta a semlegeségi törvény módosítását. Az amerikai képviselőház 269 szavazattal 138 ellenében elfogadta a semlegeségi törvény módosításáról szóló javaslatot a kereskedelmi hajók felfegyverzésének érdekében. Az indítvány most a felsőház elé kerül.

HIREK

testvérközösgé fogadás Zselyken.
 Lelekelmő, bensőséges ünnepe
 t és hó 9—10-én Zselyknek, Besz-
 cere-Naszód vármegye egyetlen
 önmagyar községének. Zselyket,
 mely az idegen uralom alatt is példá-
 lós módon járt elől minden magyar
 megmozdulásban, már mindjárt a
 tavasznak után a lehető legnagyobb
 szellesség érte, amennyiben a múlt
 novemberében a 107. vasútiútól
 húsz század országszálóval aján-
 kozta meg. Azóta híven küldetésé-
 z, a magyar uralom alatt is, mint
 előt, rendületlenül áll a nemzeti
 er tenger e kicsiny szigletje, mint
 magyar őrtűlbas bástyája.

Messze földön is felfigyeltek Zsely-
 ke hivatására, s hogy a kicsiny és
 sanyakkban szegény község e hiva-
 tásnak minél jobban megfeleljen,
 messze Komárom vármegye egyik
 díos községe: Ács, testvérközösgéül
 adta Zselyket. — A testvérközösgé
 egytagú küldöttsége: vitéz dr. Hura-
 di László, Komárom vármegyei
 jegyző vezetése alatt október 9-én
 érkezett Zselykre, melynek or-
 szágszálóján előtt Kerekes Kiss János
 községi bíró a képviselőtestület élén
 község népének lelkes ünnepsé-
 sbe fogadta zenekarral, a kivonult
 tevéte-csapattal és lövés egyesülé-
 t a küldöttséget. Közfőnöms üdvöz-
 lés után ismerkedés és barátko-
 sást est volt a Közművelődési Ház-
 ban.

Másnap, október 10-én feljelhetet-
 len látványban vett részt az ácsi
 öldöttségek. Tiszteletükre zenés
 színelvonulás volt az Országszáló-
 ren, melyben mintegy százhatvan
 selyki leány, legény, nő és érfi vet-
 t részt népviseletben, a leány- és le-
 nte egyesület, a nőgyógyász és lövés
 egyesület keretében. A katonás ren-
 den megtartott felvonulás és elhe-
 zekedés után Porkoláb László had-
 örődőrmester, leventeparancsnok
 mához vezénvelte a hazafias áhítat-
 teljes közönséget s a magyar
 szelkegy hangjai mellett feláróbra
 melkedett az országszáló. Himnusz
 tán Tarcsy Gyula, ácsi főjegyző a
 enzeti zászló jelentőségét méltó
 lkes beszédben tolmácsolta a test-
 ér Ács község üzenetét, melynek
 tvele Pálffy Károly ácsi bíró át-
 adta Ács község gyönyörű ajándé-
 t, egy díszes selyem zászlót a
 selyki Lövész Egyesületnek. A
 szálót megörzésre Mikola János
 selyki er. lelkes, mint a Lövész
 egyesület elnöke vette át, kidombor-
 tva avató beszédben a testvérré

fogadásnak és zászló ajándékozás-
 nak a mai háborús időkben éppen a
 hazafias és katonás erények ápolá-
 sára vonatkozó jelentőségét. Majd
 rámutatott a testvér fogadó és fo-
 gadott, vagyis az anyaország és vi-
 szacsattolt területek magyarságának a
 lelét két évtized alatti nehéz sor-
 sára, melyet azzal jellemzett, hogy
 miáltal mi erélyiek dolgozva szen-
 vedtünk, az anyaországok szenvedve
 dolgozunk, hogy megrövidíthessék
 rabtságunk idejét.

Végül Isten áldását kérte a test-
 vértelülésben egyesülő két községre s
 rajtok keresztül a magyar hazára.
 Ezután Hangel Zsigmond alezre-
 des, járási katonaj parancsnok szó-
 lott a levante ifjúsághoz lelkesen,
 megnyitva a leventeképzés első tau-
 tóvát. Még vitéz dr. Hunyadi László,
 komárommegyei főjegyző szólt,
 könyvekké meghatva hallgatóságát,
 régi és új szűkebb hazája, Zselyk és
 Ács fiaiboz, jelképesen összefogva a
 két testvér kezét a közös háza soha
 el nem múló szeretetében.

A Szózat után az országszáló előtt
 való tisztelő elvonulással végződött
 a főlemelő, hazafias ünnepély.

Ezután Zselyk község képviselő-
 testület Ács község küldöttségével
 együtt díszközgyűlésre ült össze a
 községi tanácssteremben, amelyen
 jegyzőkönyvileg is megörökítették a
 testvértelülés tényét.

A papilakon figyement ebéd után,
 melyen Kelemen Béla ref. és Erdélyi
 Béla róm. kath. ácsi lelkesek tar-
 toltak tartalmas pohárköszöntéket,
 az ifjúság táncmulatsága zárta be
 Zselyken a testvérfogadás felejthe-
 tetlen napját.

18 éves szorjál halála — vámet fogadásban.
 Olyan korban, amikor az itéleti pásztor, vitéz
 gus meztelen, jéltásteremben kell egyedül
 felváltania a gyermeknek, ifjúknak, a szorjál
 fegyvert, gyilkoló szerkesztést adott az 6 k
 rákba. Bobocern kimentek el az újon 18 es-
 tendős gyermekök közül a leleti barátság,
 Retelin díszfalógra.

VAKABLAK

Ismerjük Lupás professzor urat
 a kolozsvári tudomány-egye-
 temről, aki most itt ül, az Astra
 köznevelőtestület egyesület községé-
 lésén fellépező beszédében kért
 az államvesztőt, a esodásinos fúr-
 flut, hogy folytassa az ország-
 mentő munkát, mely a régi ha-
 tárok visszakerülését fogja er-
 ményezni. Boldogok azok az em-
 berek, akik az álmot képelelték
 szines üvegben keresztül engedve,
 el nem érhető, de elképezhető
 valóságba tudják varázsolni.
 Alapjában véve hasonlatos és
 medős foglalkoztatása a képmo-
 letnek, de ha jól esik valakinek
 ez a hibávalozó argumta, em-
 nek is lehet ellene kifogása.
 Nekünk szines. Csak egyen annyit
 jegyzünk meg, hogy mi nem az
 álmok országában repülünk, ha-
 nem a valóság — a hozzáfetho-
 tük — a magyar valóság földé-
 jén járunk és a valóságot az ál-
 mok kedvéért se ma, se holnap,
 se soha nem leszünk hajlandók
 elcsereálni. Még a Lupás ur, még
 az Astra, de még az államvesztő
 ur kedvéért se...

**GYALLAY DOMOKOS UJABB KÍ-
 TÜNTETÉSE.** Gyallay Domokos, la-
 puki főszerkesztőt újabb kintétele
 érte. Az Erdély visszacsalatolása körül
 szerzett érdemének elismerésül a Kor-
 mányzó Urak által alapított Nemzet-
 védelmi kereszt tulajdonosa lett. Öröm-
 mel esatalkozunk mi is azok táborá-
 hoz, akik a főszerkesztőnek ért köm-
 tetés alkalmán szerencsekintőnk-
 kal fölkeresik.

Kivégzedtek Ujvidéken öt kémek.
 Az Ujvidékre kiszállt budapesti hon-
 védőtervényszék, mint rögtönfőleg hí-
 róság hét kém bűnügyében tartott
 rögtönfőleg főtárgyalást. A vádlottak
 névszerint Radujkov György ujvi-
 déki szövőség, Varga Gyula uj-
 vidéki szövőség, Kárász Pál uj-
 vidéki szövőség, Kocsis János uj-
 vidéki szövőgyári munkás, Pavlovics
 Vera egyetemli hallgató, Larkin La-
 jos ujvidéki vasöntőség és Klausz
 Rudolf ujvidéki textilmunkás az
 orosz szovjet érdekében katonai vo-
 natkozású kémkedést végeztek. A
 rögtönfőleg bíróság valamennyi vád-
 lottat bűnösnek mondotta ki a vid-
 beli hiűtlenség bűntetteben és közei
 általi halálra ítélte őket. A honvé-
 dezárkar főnöke Pavlovics Vera és
 Larkin Lajos vádlottak halálbünte-
 tését kegyelemből 12, illetőleg 16 évi
 fegyházra változtatta át. A többi el-
 íteltlen a halálbüntetést végrebaj-
 tották.

VAKABLAJ

A kisebbségi életünkben igen előnyösen ismert Curentul rendszelős kő emelvénytátatást rendezett egyik utóbbi számában a román-francia viszonyról. Megállapította benne a következő halhatatlan igazságot: A román-francia barátság örök. Franciaország barátja volt Romániának. Románia házasa gondol ma is a baráti Franciaországra, mely annak idején hozzájuttatta nemzeti egységének megteremtéséhez. Franciaország azt is keresztre feszítették, Romániát is. De csak azért, hogy mindketten új életre keljenek. A két ország köti baráti kapcsolatát csak erősíthetik a jövőben, mert közösen a gondolatok és az célok, melyek a két nemzetet a jövőben is vezetik. Ez a Curentul. A barátság szép dolog. Még szebb a hála. De vannak helyzetek, amikor a hálát okosabb érezni, mint lovasági róla. Azonban a Curentul ne gondolja olyan ostobáknak az embereket, hogy nem tudnak olvasni a sorok között. Mi is tudunk. S amit olvassunk, azt megjegyezzük magunknak.

„Zsidókat nem szolgálunk ki.” A magyar közönség hosszú idő óta meglepetlen figyel, hogy a főváros zsidósága, amely állandóan üldözésszerű és nyomorról panaszodik, milyen hangos és nyüzsgő tömegekkel lép el az előkelő szórakozóhelyeket, különösen a vendéglőket. Olyan arányú volt ez az invázió, hogy egyes vendéglőkből sokan elmaradtak. Ilyen körülmények között igazán ideje volt, hogy adjon végre magyar vendéglős, aki olyan szórakozóhelyet terem a keresztény publikum részére, ahol nyugodtan összegyűlhetnek a keresztény családok s amelyet felkereshetnek a fővárosban időző vagy azon átutazó nagyszámú külföldiek is. A napokban a „Hét vezér” vendéglő, amely a Magyar Őlet pártjának akadémiáuteai épületében van, kitétte a feltűnő figyelmeztetést: „Zsidókat nem szolgálunk ki.” Apró de mégis figyelemre méltó jelenség! Talán lesznek Erdélyben is vendéglősök, akik követni fogják ezt a példát.

Kisgyermekes tűsháza. A háromszekmgyei Bereck községben Deák József gazdálkodó két Kisgyermekes felügyelet nélkül otthon maradt. A gyermekek fizet gyújtották és tűzgyújtás közben a lakás berendezése tüzet fogott. A két gyermek szénáé égett.

A magyar-bolgár barátságot méltatták Bárdossy és Filov miniszterelnökök beszédekben. Filov miniszterelnök és külügyminiszter Budapestre utazott, ahol meglátogatta Bárdossy László m. kir. miniszterelnököt és külügyminisztert, valamint közoktatásügyi minisztert, minőségében viszonyozza Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter februári szófiai látogatását. Bárdossy László m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnök és külügyminiszter és felesége Bogdán Filov bolgár királyi miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter és felesége tiszteletére október 15-én, szerdán este vacsrát adott a miniszterelnökségi palotában. A vacsora során Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter pohárköszöntőt mondott, amelyben a bolgár-magyar barátságot és sorsközösséget méltatta, majd a párisörnyéki „békék”-ről emlékezett meg. — Ez a sorsközösség — mondotta többek között — szorosan összekovácsolta a magyar és a bolgár nemzetet, de ugyanakkor még sokkal többet is teremtett. A mi sorsunk közösséget hoztaforrasztotta a két nagyhatalom, Németország és Olaszország sorsközösségéhez, régi bevált barátainkhoz, akik a velünk történelmi igazságtalanságot és a mi szenvedésünket a magukénak érezték. Filov bolgár miniszterelnök a következő pohárköszöntővel válaszolt: — Összinte megindultsággal mondom Önnek köszönetet azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben bennünket részestelték. Meleg üdvözlő szavai minden bolgár szívében mély visszhangra találnak. A bolgár miniszterelnök ezután a magyar-bolgár barátságot méltatta, majd hozzátette, hogy mindkét nép egyformán küzdött a jogtalanságok kiküszöböléséért, majd ugyancsak a háromhatalmi egyezményt méltatta. A Kormányzó Úr fogadta Filov Bogdán bolgár miniszterelnököt.

Eckhardt Tiborék makói napilapját betiltották. Csanád, Arad, Torontól vármegyék alispánja helyett lisselkut Béla vármegyei főjegyző az Eckhardt Tibor kiadásában és Csorba János dr. ügyvéd szerkesztésében megjelenő „Délvideki Független Hírlap” című politikai napilap

megjelenését és terjesztését tiltotta, mert Eckhardt Tibort állam polgárságától megfosztották és elvesztette azt a jogát, hogy Magyarországon lapot adhasson ki.

Leány-leventék. A budapesti nevelési Főiskolán megnyílt a nemzetvédelmi, kerületi vezetői tanfolyam. A tanfolyam a Kormányzó Úr Öfömlétséga akaratából életbivandó leány-leventék vezetőit nevelésük céljára. A mozgalom hármas feladatot tűzött ki maga elé. Elsősorban a nemzetvédelmi gondolkodás, erős jellemnevelés, leánynevezők nevelése, másodsorban az anyaságra való nevelés és a nemzetvédelmi felkészítés. Másodszor: a honvédelmi lelki nevelés. Az elmondottakból érthető, hogy a jövő Magyarországa nagy részben a leány-leventék neveléséből fog kialakulni.

Boltosképző-tanfolyam Marosvásárhelyen. Székely, katonavisz földműves ifjak részére a marosvásárhelyi Hanga-szövetkezet képző tanfolyamot indított. A tanfolyam január 31-ig gyakorlati boltosképző tanfolyamot rendez. A tanfolyam végzői vizsgát tesznek és elhelyezkedhetnek az erdélyi Hanga-szövetkezet gondoskodik. A tanfolyam általános és részvevők fejenként 1 pengős készpénz segélyben részesülnek. A tanfolyamnak igen nagy gyakorlati jelentősége van a falvak gazdasági életének fejlődésére.

November 3-án lesz az ideén halottak napja. Minthogy az idei évben november 2-ika vasárnapra esik, Hittőlak-napját a katolikus egyház november 3-án, hétfőn fogja megünnepelni. Ennek következtében az elhunyt lelkekért végeznél szokott és Halottak napját megelőző esti ájtatosság nem a szombati napra eső Mindenszentek-ünnepén, hanem vasárnap, november 2-án este tartják meg a templomokban. Ekkor van a temetői kiváltása és a sírok mécsesével való ellátása is, másnap pedig az összes elhunyt hívek lelkeiért mutatnak be mindenütt gyászmiséket.

Hármas ákrek. Zagyi Péternek nyíregyházi asszonyának hármas ikerei születtek. Mind a három gyermek leány.

Hová ültessünk gyümölcsfákat?

Öslefákat nemcsak kertbe lehet ültetni. Sok gazdaságunkban minden kis helyet gyümölcsfák kihasználják.

Érdemes a kérdés, hogy gyümölcsös telepítésénél melyek a kereskedelmi kertszétetekből vásárolhatóak? Erre a kérdésre csak azt tehetünk megismerés használatunk. Ha nincs nekünk oltványos gyümölcsösít akarunk beállítani, minden esetben ilyen esetekben sürgősen meg kell vásárolni a szükséges eseteket. Oltványokat csak megjelölt szállítású cégektől vásároljunk. A megrendelés és szállított esemete legyenek azonosak. A fák, vagy pláne törött fát hiába ültetünk el, ha az őrlőmunka beane.

Az ültetés területet akarunk gyümölcsfával beültetni megvásárlás sok pénzbe kerül. Ez és azonban néhány év múlva, kamatos kamattal megtérül.

Jobb, ha valaki annyira viszi, hogy nem, de — esetleg — rokonait és faluségeit is ültetni a szükséges esemetekkel. Különben, ha a faluba bevontak a gyümölcsfák szeretete, megismerkedés és szokássá válik a fák ültetése is. A megismerésre is az áll, ami a kis gyermekek számára lépés nehéz! Aki egyszer neki fogott és meg szeretettel ápolt gyümölcsfáját, az magánál is mindenre ügyel, felfigyel, ami érdeklődik.

Lehet hát gyümölcsfát ültetni? Kertbe, udvarba, az utak mellé, meszgyékre. De lehet legelőkre és mezőre is. Igaz, a háztól távol eső fák nevelése és

gondozása nehezebb, de olyan területet használunk ki ezáltal, ami egyébként kihasználatlanul maradt volna. A mezőn való gyümölcsfaültetésnek azonban csak úgy van kisgazdára nézve jelentősége, ha többi gazdasági is hasonlóképpen ocsélekszenek. Lehet akár milyen becsületes valamilyen falu népe, csak elkalkálódik őszig a gyümölcs olyan helyeken, ahol a szántóföldekre 1—2, vagy legjobban esetben néhány fa van ültetve. Ha azonban egész határrészekeken megindul a gyümölcsfák telepítése, hasznát vesszük a mezőre ültetett gyümölcsfáknak is.

Az utak mellé ültetett fák sorsa a legnehezebb. Sok, nemegyszer rosszindulatú ember fordul meg közutakon. Ezért nemcsak a gyümölcs megőrzése, hanem a fák nevelése is nagy bajjal jár. Helyes, becsületes gondolkodású gyermek-nemzedék nevelése lassan ezen is segíteni fog.

Ha azonban megindul el is értük, még mindig ott van a másik veszedelem, amivel állandóan számolnunk kell, ez az állatok kártétele. Ezért utak mellett, legelőkön különösen a fák megvédésére kell nagy gondot fordítani. Legalkalmasabb erre a célra a háromszög alakban, három karból összerótt korlát. Ha ezt a fa körül tövissel kitöltjük, a fák a nyulak ellen is megvédjük.

Jó volna, ha szántóföldekre is tudnánk gyümölcsfákat ültetni. Számolnunk kell azonban azzal, hogy szántás alkalmával nagy ügyeletet kíván az ilyen ültetés. Annak azonban semmi akadályja nincs, hogy a meszgyéket, határárkokat, dűltutakat gyümölcsfákkal ültessük be.

Közlemény állattartó gazdálkodóknak részére.

A gazdálkodóknak van, akik általában a ma már nélkülözhetetlen és FUTOR beszerzési alkalmazási módját még nem ismerő célból lapunk 687-ik oldalán a gazdálkodóknak számára egy lapunknak beküldendő részét közlünk.

Az érdeklődő rovatokat mindenki a tájékoztatásunk megjelölésénél az öt nem érdeklődő részt

húzza át) és kiadóhivatalunknak küldje be. Érdeklődésére a választ díjmentesen megkapja. A beküldéssel kapcsolatos 20 fillér bélyegköltiséget a kiadóhivatal akként téríti vissza, hogy ez az előfizetési díj legközelebbi beküldéssel az illető beküldő gazdálkodóknak által levételbe hozható.

Megérkezett a méhetető cukor.

A Földművelésügyi Minisztérium az inségben szenvedő méhesaladók téli élelmének pótlása céljából 80% homokkal kevert cukor kiosztását en-

gedélyezte. A cukor kiosztásával az Erdélyrészi Méhész Egyesületet bízták meg, Kolozsvár, Majális-utca 22.

Egy méhesalád részére a szükséghez mérten 1—7 kg. cukor igényelhető. A cukor ára kg-ként 1.10 P. A cukorigénylést az Erdélyrészi Méhész Egyesületől kérendő megrendelő-lapon kell bejelenteni. Az EME-tagok méhesaládjainak számára az egyesület igazolja díjmentesen. Nemtagok részére az igazolást a hatóság eszközölje megfelelő díjazás mellett. Az EME tagjai díjmentesen kapják meg

egyesület havonként megjelenő hivatalos lapját, a Méhészeti Közönyt. Az egyesület az igényeket a bejelentés sorrendjében elégíti ki. A korábban megrendelt cukor szétküldése megkezdődött azok részére, akik a cukor árát kg-ként 1.10 előre befizették.

Eltrendelik a munkanélküliek kötelező nyilvántartását.

Jelenlétük, hogy az iparügyi kormány előkészítette a munkaközvetítés államosításának tervét és törvényjavaslatot alkot az ipari és hányászati kamaráiról. Ezekkel az intézkedésekkel sikerül majd rendet teremteni a munkaközvetítés frontján, de addig is, amíg ez a végleges rendezés megtörténik, szükség van ideiglenes rendezésre. Ennek első feltétele a munkanélküliek kötelező nyilvántartásának elrendelése. Különösen most fokozottan szükséges van az ország gazdasági termelőképességének maradéktalan kihasználására. Elengedhetetlen, hogy pontos és megbízható adatokkal rendelkezzenek a munkanélküliek számáról. Előfordul, hogy egy-egy foglalkozási ágban a látszólag munkashiány van, holott a valóságban talán az illető szakmában munkanélküliek lehet találni, de a munkaközvetítés nem működhetük tökéletesen, mert nincs nyilvántartás. Most az a helyzet, hogy a nyilvántartás nem kötelező és azokat, akik önként jelentik be munkanélküli státusukat, csak 2-4 hétfé tartják nyilván.

A németföldön dolgozó magyar munkások megfogatása. Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Hivatalt az idén 7.500 magyar munkást helyeztett el a német mezőgazdaságban. Ezenfelül közel még ennyi magyar mezőgazdasági munkást közvetítettek a visszafoglalt délvédeli területekről a német birodalomba. Külföldön dolgozó munkásaink szociális gondozását legnagyobb részben a német munkaügyi hivatalok látják el, de a magyar kormány is főbb intézkedést tett azért, hogy a magyar mezőgazdasági munkások az idegen környezetben ne legyenek magukra hagyva. A földművelésügyi miniszter a berlini főkonzulátushoz egy munkaügyi felügyelőt, a külügymi-

niszter pedig egy nővért osztott be, akiknek feladata, munkásaink állandó szociális gondozása.

A földművelésügyi miniszter ezenfelül megbízottakat küldött ki a Németországban dolgozó magyar mezőgazdasági munkások helyzetének felülvizsgálatára. A földművelésügyi miniszter kiküldöttei most érkeztek vissza közhelyen mintegy 500 magyar munkást látogaltak meg.

Budapestben is forgalomba hozzák a székelyföldi ásványvizeket.

A Székelyföld gazdasági életében igen nagy jelentősége van a rendkívül sokféle, kiváló gyógy-ásványvizeknek, amelyek a szállítási nehézségek és egyéb akadályok miatt eddig csak korlátozott mértékben jutottak az anyaországi piacokra. Hogy a leszegényedett székely nép ezzel is kereseti forráshoz jusson, az erdélyi szövetkezetek vállalták a feladatot, hogy forgalomba hozzák az ásványvizeket. Egyelőre az előpabuki Erzsébet forrás vizét és a Matild borvizet szállítják az Anyaországba. Ehhez a munkához rendkívül nagy mennyiségű itevre van szükség, mert a vasúti szállítás nehézségei miatt csak egészen nagy tételek szállítása lehet ésszerű. Az „Erdélyrészi Hangya-Központ” azonban megtalálta a lehetőséget a kérdés megoldására s a közeljövőben megjelennek a budapesti és más anyaországi piacokon a közkevelt székelyföldi ásványvizek.

Az olajmalomok nem működhetnek újabb engedély nélkül.

Még mindig sok olyan malomról tudunk, akiknek nem volt meg a szükséges működési engedélyük, azt nem is kérték és mégis dolgoztak

zavartalanul. Most egy határozat minden olajmalomot érintett, hogy működési engedélyt, még akkor is, ha már kapott.

Az olaj és zsiradékpiacoktól most az összes olajmalom engedélyt kapott, de az engedélyre nem dolgoznak, amíg a kormány nem rendelkezik.

Hogyan igényelhető erőszakos Erőtakarmány (kooperatív) húsleves, vérliszt, siló, a Magyar Mezőgazdasági Szövetkezetek Országos V. Alkotmány-u. 26.)

Az igénylési lapok az Erdélyi Gazdasági Egyesületnél és a kiltöltött lapokat igazolják. Az igénylési lapokon szükséges tüntetendő feltevések: napi szükséglet kérés.

Földet kaptak a zentai telepek.

Zenta határában 146 zentakörnyéki magyar földet teleptettek le a volt telepek földjeire. A telek katasztrális hold földtel rendelkezés, magyar telepeknek összesen 935 gyeget. A magyar állam a telepek szereléssel is ellátja.

Készen van az erdélyi javítási terv.

A m. kir. Földművelésügyi miniszter erdélyrészi kirendelt Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter utasítására elkészített javítási és fejlesztési tervét. Már az ősz folyamán kezdődnek a munkálatok és tízenyolc telepet foglalkoztatni.

Gazdák Biztosító Szövetkezet

Alapítva: 1899.
Magyarország egyedüli állami érdekeltésségű, szövetkezesi szövetkezele.

Kartelen kívül!
A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyi képviselők minden városban és községben.

Erdélyi Fiókgazgatóság:
Kolozsvár, Horthy-út 6. szám. — Telefon 36

nét ellenőrizni fogják a vámmalmoknál.

rendelet az előállítható felső határt megállapítás ellenőrzésére a gazdasági állomás jellegmintái a malmok rendelkezésénél betartása nemcsak a vámmalmokra

terjed a vámmalmokat, ellenőrzés a színhatártól kezdve, bírságot állapítanak.

Mezőgazdák Szövetkezete.

A Mezőgazdák Szövetkezete mostennállásának 50 éves évében a háborús viszonyokra tekintettel a Szövetkezet vezetői ünnepséget tartott. Az ünnepségen Somssich Gyula gróf, a felsőház alelnöke, Lengyel Miklós kormányzó úr és mások jelen voltak. Az ünnepi gyűlésen alapítványok határozatait is megvitatták.

Mezőgazdasági takarmányainak értékelése.

Mezőgazdasági takarmányainak értékelése igen fontos azt megállapítani, hogy azokban mennyi a szén és ehhez viszonyítottan mennyi a fehérje érték foglaltassék. Ez azért fontos mert ha ezeket helytelenül adagoljuk, például ha túl sok fehérjét adagolunk a szűkebb szén mellett, úgy magunkat nemcsak súlyosan megkárosítjuk, hanem a teheneinket is megbetegetjük, pedig kevesebb adag adható volna. Tehát a fejős teheneinknek jutnak elegendő fehérje és szén mellett nemcsak a tehén, hanem a szén is elvész. Vegyük tehát mindig figyelembe, mielőtt fejős teheneinknek takarmányokat termesztünk, hogy mennyi szén és fehérje fogjuk adagolni nekik, és azokat össze, hogy a megfelelő érték és a fehérje érték megfelelő arányban legyen. Ezért a takarmányokat, például a szén és fehérje arányát, istállóban meg kell vizsgálni, és a megfelelő arányú takarmányokat kell adagolni nekik, és azokat össze, hogy a megfelelő érték és a fehérje érték megfelelő arányban legyen. Ezért a takarmányokat, például a szén és fehérje arányát, istállóban meg kell vizsgálni, és a megfelelő arányú takarmányokat kell adagolni nekik, és azokat össze, hogy a megfelelő érték és a fehérje érték megfelelő arányban legyen.

Gyárak, amelyek típuscipő gyártására kaptak engedélyt. Tudvalevően megtörtént azon típuscipőgyárak kijelölése, amelyek típuscipő gyártására kaptak engedélyt. Nagyobb mennyiségben fognak gyártani típuscipőket Wolfner Gyula és Türosa, Dermata Kolozsvár, Carmen Cipőgyár Nagyvárad, Petermann és Gasel Cipőgyár Bonyhád, Neumann Cipőgyár Szigetvár, Brett Schneider Cipőgyár Budapest, Rádió Cipőgyár Kácsi, József Budapest, Gál János Cipőgyár Budapest, Ifj. Mayerhofer István cipőgyár Budapest, Czöke és Vincze Cegléd, Tóth és Daly cipőgyár Budapest, Cronus cipőgyár Budapest, Cika Ersekújvár, Kovács Sándor cipőgyár Debrecen, Martin cipőgyár Budapest, Szabó és Spirák Budapest, Stibi József Nyíregyháza, Müller János Budapest, Délmagyarországi Cipőgyár Budapest.

Gyepvetőmag juttatás.

Legeltetési társulati, birtokossági közös, községi közlegelők, valamint 500 kat. holdnál nem nagyobb birtokon gazdálkodó földművelésügyi tagok tulajdonában levő rétek és legelők gyepesítését a jövő évben is mintegy 33 százalékos kedvezményű gyepvetőmag kiosztásával mozdítja elő a földművelésügyi minisztérium. A kiosztással a földművelésügyi miniszter az Országos Zöldmező Szövetséget bízta meg. Azok a legeltetési társulatok, birtokosságok és községek, amelyek kedvezményes gyepvetőmag juttatásban részesülni kívánnak, ezirányú igényüket az illetékes vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőségnek, az 500 kat. holdnál nem nagyobb birtokon gazdálkodók pedig az illetékes kerületi zöldmező szövetségnek jelezniük kell.

A „MAGYAR NÉP” HÜSÉGES OLVASÓJA VAGYOK
ÉS TUDNI ÓHAJTOM A:

PEKK és FUTOR

hosszám legközelebb eső és legolcsóbb beszerzési helyét,

HOGY:

..... drb.	kereskedti szoptató	KOCÁM	meggyógyítására, erőbentartására.
.....	angol kóros koszos fejellen	MALACOM	gyors meggyógyítására
.....		SÜLDŐM	gyarabiztatására
.....	fejlődésben elmaradt	BORJAM CSIKÓM	gyors fejlesztésére
.....		TEHENEM	tejenek meggyógyítására és a tejhozam emelésére

PEKK-et és FUTOR-t

sürgősen beszereznek és fenti állataimnak adagolhassák. Kötelezem magam, hogy elért eredményeimet gazdátársaim okulására a „MAGYAR NÉP”-el közölni fogom.

Kelt 194.....

lakhely, u. p. és vármegye.

olvasható előlapon.

Harag nemzet verses története

ISTVÁN AZ ÚJ KIRÁLY.

...a tróni bús, mire vágott lelke,
...István bémeg még se lelte,
...mit vétett apja, s bona ellen,
...mul toria moit őt vágia mellen.

...apjára együtt fenekedett,
...tek benne a királyi jelleget,
...urakotl messze állt a jöletit,
...lák néki, mit apjával ő tett.

...itokarral östzejujtak titkon,
...nagot neki elárulták itthon,
...ő a barcban véres orrot kapott,
...irtokára formált jogalapot.

...hadjárát indult Ottokártól
...borszában most István királytól.
...egy táját még ezet telebányát,
...his fiát a cseb elrabolta.

...apást immár nem bírta ki ő se.
...roppant életnek törzse
...nynyi bús élt nagymelkű apja
...ermekében ime visszakapta.

Haragosok

...ötelen kék ég szinte izzani látszott s lent az
...lévők, mintha aranyból lettek volna, tündököl-
...olt, Péter és Pál után, arattak.

...nyesor égnek meredő tornyai, mint eleven bász-
...tótai ketté Kapás János és Zajgó Mihály

...bekeret még dedapák plántáltak ide, végső zára-
...mek, amellyel éveken át zavarták egymás nyu-
...mit végül is az ősz Zajgó nyert meg. Az öreg
...nagynőhezen egyezett bele, hogy földjén a ha-
...méterrel jobbebb tegyék, de végre is hagyta,
...transzolta az lélet. Az új határa az ősz Zajgó
...tiltetetti.

...már a negyedik nemzedék tartja dedapák ér-
...vált haragját, dacból, s azért, mert gyermek-
...gy hallották.

...János egymaga kezdett az aratáshoz, fia, Imre
...miloka verjetékes, arca vörösös, dereka is nehe-
...gár, de vágia, rendületlenül és megállás nélkül.
...a fiára amont szükség van.

...n áll a nap. Kapás egyre süröbben egyesedik
...süröbben néz a dőlőt felé. Arról kell jönie az

...óban: feltűnik az asszony, de nem egyedül, va-
...kna kíséri, talán a szabadságos Csicsa Péter. Még
...vanak, nem látja tisztán. De, ahogy közelebb ér-
...arca egy fokkal vörösebb lesz, keze elengedi a
...el, előredobban:

...re, fiam!

...tek a jegenyesor alá, a fekete hűvösségbe. A fő
...báronyos, olyan báronyos, mint Kapás János
...amivel Kapás Imre örvezetöt nézi.

...nyesor túloidalán szintén áll a munka. Zajgó
...tennek vagy tizen, szintén árnyékba telepednek,
...kapásoktól. Nekik ugyan semmi bajuk velük, de
...tenk állnekk, hogy ők is tartásák bajjuk haragját.

De azért oda-oda tekintgetnek, s látszik rajtuk: kis időre
szívesen felfüggeszenék a haragot, hogy hallhassák, mit
is beszél Imrus. Csak Zajgó Mihály nem néz arra. Előre
néz, a földjét nézi, a kétéket; igen, sokkal gazdagabb és
tehetősebb Kapás Jánoséknál. Még akkor is tehetősebb, ha
szegényebb egy ilyen sudártermetű katonával, amilyen
Imre.

— Na, gyérünk emberek, vágjuk tovább.

Elindulnak a még lábönálló termés felé, de megtor-
pannak: túl a kétéken, ott, ahol már magas kazaiba rakva
várta a cséplőgépet a levágot gabona, valami szürke és
sírja felhő csap az égre, aztán fekete füst és lángok: ki-
gyulladt a kaza!

Zajgó Mihály egyhelybe dermedten nézi a szörnyű
lángtengert, aztán ösztönösen bugyan fel belőle:

— Vizet!

Víz nem volt, csak az, amit mindenki magával hozott,
ki esőbőrben, ki csattos üvegben, kevés ahhoz, hogy meg-
állítsák a lángokat.

A kaza ropogva ég. A lángok kinyújtják nyelveiket
a földön elszórt és elhullatott szarak után; ha nem tudják
megállítani, a kéték is odavesznek és az is, ami még lá-
bon áll...

Kapás komor arccal nézi haragosa baját. Szomjoidóke
összerándul, mintha haragúda, pedig csak önmagával
küzködik: segíten-e? Kapásné és Júlia sírnak, kezüket tör-
delik. Tenni kellene valamit. Csak Imruson nem látszik
semmi. Sem ijedelem, sem félelem, de harag sem. Áll egye-
nesen, sudáran, mint a jegenyék, aztán egyszer csak meg-
mozdul.

— Na, jöjjön, édesapám.

— Hová, te?

— Ojtani.

— En ojtaks, Zajgó Mihálynak?

— Nem neki, hanem a nemzetnek. Minden szemre
szükség van most. Megverne az Isten, ha hagyánk... Na,
gyérünk, mert késő lesz.

Es előrelődul bakancsai tompán dobannak a puha
földön. Atfut a jegenyesoron és azon is túl, Zajgó Mihály
földjén fut, de nem a kaza felé, hanem a szekerek felé,
arra, ahol három pár ló harapja a szarát a saroglyához
közve. Közben odakidált Zajgó Mihálynak.

— Ne tógatgasson, hanem jöjjön maga is!

Zajgó Mihály tekintete a fiúra lobban, pillanatra fel-
villan benne a gyűlölet, de aztán mégis elindul, mert je-
delme minden haragjánál nagyobb.

Imrus már a szekereken áll s amikor az apjával együtt
Zajgó Mihály is odaér, leadja az ékét.

— Fogják!

A két haragos tekintete egymásra akaszködik a szer-
szám fölött, de egyik sem szól. Hangtalanul segítenek Im-
rusnak, és nem sokkal később, amikor a kaza már egye-
len lángtenger, három ember szántja a földet, három em-
ber keríti a tüzet, elől Kapás Imre örvezetö, mögötte Zajgó
Mihály, leghátul pedig Kapás János.

Vörösen izzadnak, arcukat fekete pernye lepi, nem-
csak az ékét, a lovakat is tartani kell: a magasarassapó lán-
gok, a ropogás és füst gomolygása nyugtalanán körbá-
csolja őket, ágaskodnak és kitörni készülnek.

— Három ember a lovak elé! — kiáltja Kapás Imre
az eke mellől, a sápadtan és tehetetlenül ropogó Zajgó-
emberek felé. A lángok a frissen szántott barázdák szélén
megtörpannak, szürke füstjüket fekete füstjébe kushad, nem bírnak
átugrani az Árkon...

A kaza legett, de a kéték és a lábön álló szár meg
se pörkölödött.

Kapás János elengedi az ekeszarvát, szemé a fiá
villan.

— Gyere, Imrus, a többiek is elvágják.

Elindulnak és Zajgó Mihály hagyja, hogy menjenek; valami megmagyarázhatatlan és roppant erő szorítja össze torkát és nem engedi, hogy köszönetet mondjon Kapás Imrénének, aki küllőb ember, mint ő, küllőb ember, mint az ő — be nem vált — fia megmutatta, hogy küllőb, lám: milyen egyszerre észbekapta, hogy mit kell tenni és megtette és az édesapját is idehozta, Kapás János, Zajgó Mihály földjére, hogy segítsenek és megmentsek a természet, és Zajgó Mihályból, mint valami kárrenkódás tör fel a kiáltás:

— Hé!

És azok ketten megfordulnak, de nem állnak egyhelyben és gögös daccal az élükre. Aztán Zajgó Mihály elindul, látszik, az egész tetszi meg, de megsejt és két crós marka Kapásék felé. Már előttük áll. Arca sápadt nagyon nehezen mondja:

— Köszönöm, Imrus!

Aztán megenyhülten néz Kapásra.

— És neked is, János!

Kezet fognak.

(K. U.)

Csizmamelek

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Jellemző szám.

Németországban a 15. katasztrális holdon felüli gazdáknak több mint háromnegyede, pontosan 87 százaléka traktort használ. A legújabb traktorról méltán el lehet mondani, hogy mindentudó. Kerekek helyett hernyóláncon halad. Sárban, porban, minden körülmények között egyformán biztosan mozog, különleges burkolása révén sem eső, sem sár hozzáférhető, alkatrészeihez nem jut hat. Szerelvénye révén egyformán használható szántáshoz, vetéshez, boronáláshoz, esépléshez, szecsakavágáshoz, szénapréseléshez, éjszakai világításhoz, keveréshez, fágáshoz. Üzemanyagigénye egészen alacsony: négy katasztrális hold tízórai üzemidővel számítva, 14 kiló üzemanyagmal felszántható és mindössze fél kiló gépjárműolajat használ el ebben a munkájában. Az új gépre tizenötévi munkagaranciát adnak, ami azt jelenti, hogy ennyi idő alatt a gépezet nem kopik, nem törik.

Felkészítés az éteren keresztül.

A technika műhelyében ma már nem ismernek lehetetlenséget. Amióta az új világháború kitört, az egyes országok rádióhallgatói nap-nap után tapasztalhatták, hogy az egyes elleneszkedő országok kölcsönösen igyekeznek egymás rádióadásait zavarni. Utóbb már nemcsak arra szorítottak egyes államok e téren kifejelték „fáradásúsa”, hogy a vélt zavarják, hanem arra is, hogy a technika lehetőségeit kihasználva, egyik fővárosból valóságilag beleszóljának egy másik, távoli főváros adióle-

adásába. A dologban nincs semmi boszorkányosság, mindössze azonos hullámhosszon kell az adást szetszűrőzni s így az ellenséges ország rádióbeimondója könnyen megszállhat a másik ország rádióinak hangszóráiban.

A napokban a londoni rádióknak arra irányuló kísérletei, hogy olasznyelvű közbeszólásokkal zavarják a római rádió olasz adásait, szópárba-ja vezetelt, amelyben Appellius olasz újságíró, aki a római rádióban éppen beszélt, alapos leckében részesítette a közbeszóló londoni ismeretlent. Azokra a londoni megjegyzésekre, amelyekkel az olasz népet gúnyolta, Appellius utalt az olasz nép szerepére az európai művészet kifejlésében, majd arra, hogy ez a nép termékeny, hogy gyermekei vannak, akiknek a számára kell kiköveznie a jövő római útját. A londoni hang nevelővalótlannak mondta, hogy megverték a szöveget. Appellius nyomban megkérdezte, hogy akkor hát kikből áll az a hárommillió hadifogoly?

— Semmiestre sem angolokból, — mondta — akik távolmaradtak a komoly harcoktól.

A közbeszóló ezután azt kiáltotta bele, hogy az olasz rádióin beszélő újságíró eladta magát. Appellius így felelt:

— Hazámnak eladtam magamat, de nem idegeneknek, mint ön, hanem lényeg olasz ember.

A további közbeszólásokra azt válaszolta, hogy Olaszország meggyőződéssel küzd Németország oldalán, míg Anglia támogatásáról a világháborúban a lehető legrosszabb tapasztalatokat szerzte. Olaszország e háborúban mindenkor megértést és testvériséget tapasztalt Németország részéről, elférsését az olasz vitézségnek és áldozatnak. Mindent Olaszország a

világháborúban hiába göloktől.

A londoni hang ezúttal

Tudja-e?

hogy míg nálunk a kis belegegysz nékül nem nek, több amerikai állanak, a nagykorúságot és ság által is megszerzesh... hogy 1474-ben Basel... kas állítólag tojást tojt... svájciak a hagyomány... tipró kakast boszorkány... lábra itéltek és nyitváno... .. hogy Korzika sziget... férfiak három-négy évig... nők pedig egész életük... szolnak?

... hogy Belgiumban a... sörfogzás, hogy a la... den tagjára, a csemege... mlva, évi 240 liter sör e... .. hogy az európai e... Egyiptomban rövid tarló... piszkosbarna, Ahesszini... vörös, az arab tengerpa... szürke, Szíriában beteges... arab sívatagban világosak... hegyvidékein pedig élénk... őli?

... hogy az újszülött bálo... hat méter hosszú? Felőtt... a bálna a harminc méter... kilogrammot is eléri? ... hogy a denevérk óra... környékén zsírmirigyek... lyekek vladékával ebe... az alkonyatkor szárnyal... réz beszírozza, hogy hajl... tegye? A denevér tehát... kannáját" állandóan magy... .. hogy a haloknak nem... ban, hanem testük egész... szédzva is vannak izlé-ide... seik? A hal tehát zsák... előbb élvezni tudja, mielő... parintotta volna.

E. EGYETEMI KÖNYVTÁR
 KOLOZSVÁR
 Szent György tér

Fekül az ég, felhők gyűlnei,
 Fényel, árnnyal elegyűlnek,
 A föld is pihenni készül,
 Máltán jut ez neki részül.

Tanuld meg!

Néhány szó a mindennapi balesetekről.

A német baleseti előírító hivatal igen érdekes adatokat közöl az ügyvezetett mindennapi balesetekről. Az adatok és az azokhoz kapcsolt tanácsok rendkívül figyelmenre méltó értékek és ezért azokat az alábbiakban közöljük.

A kutatások szerint a legtöbb súlyos, sokszor halálos baleset, abból származik, hogy az emberek lezuhannak gondatlanul egymásra rakott ládákról, székekről, asztalokról, keskeny ablakpárkányokról, fűtőtestekről, polcokról, hibás vagy rosszul feltámasztott létrákról, stb. Általában nem tartják vesélyesnek az egy-két méter magasságból való lezuhanást. Pedig ez tévedés, mert aki csak 1.27 méter magasságból (ez az asztalra helyezett szék magassága) kuk is le, olyan erővel ütődik a földre, mint az a gondatlan kerékpáros, aki 10 kilométeres óránkénti sebességgel fának rohan. Nem ok nélkül tilos a robogó vonat ablakán való kibajlás sem. Ha a nyem egész 60 kilométeres sebességgel haladó vonatból kihajló utas feje össütönik egy hasonló sebességgel szembejövő vonatból kihajló utas fejével, az összenyomódás ugyanolyan erővel történik, mint amilyenmel egy 50 méter magas toronyból leugró öngyilkos feje ütődik a földre. Sok balesetet okoz az is, ha a tehérgépcsofnak utazók nem helyezkednek el elég biztosan a kocsin. Sokan a munkabélyre magukkal vitt kávéteőveget könnyelműen bedugaszolva egyszerűen a tűzhelyre teszik. Pedig ilyenkor a hirtelen felforrósodó kávé gőzének nyomása 100 atmoszférát is elérhet. Következménye: az üveg szétrobban és a forró gőz és az üvegcserepek számtalan balesetet okoznak. Tehát: vigyázat, s akkor nincs semmi baj!

Az elmondottakkal kapcsolatban tehát megállapítható, hogy a látszólag legveszélytelenebb helyzetben is nagyon óvatosnak kell lennünk. Így a komoly veszedelmek elkerülhetők.

Mire ügyeljünk a burgonya raktározásánál?

A burgonya elraktározásánál elsősorban arra ügyelnünk, hogy azt száraz állapotban tegyük el, ha tehát nedvesen került volna ki a földből, előzőleg kitergetve, megszáraztassuk. Legjobb megfelelnie a száraz, hűvös, nem túl világos pincék, melyeknek hőfoka +6 C. fok legyen s télen ne süllyedjen fagypontra köré. Ha a helyiség hőpadozatú, úgy előzőleg szárazítsuk ki. A burgonyát 80 cm-nél magasabban ne halmozzuk fel s időnként selejtezzük ki. Igen célszerűen a fából készült alacsony burgonyaládák, melyeket szálakkal vagy szálmával borítottak le. Ezeket száraz, fagymentes kamrába is beállíthatjuk.

Mit kell tudni a gyümölcsfa csemeték metszéséről?

A csemeték ültetése után való metszéséről keveset kell tudnunk. Csúszal elültetett csemeték tavasszal végezzük. Őszi metszés után, ha a metszések nem gyógyulnak meg, könnyen fagykár érhet a fát. Ezért minden őszi ültetésű fa metszését hagyjuk. Az almát és körtét az első évben nem kell metszeni. Metszésüket az ültetés után egy évvel végezzük, mert így nyerünk jó és erőteljes hajtásokat. A meggyfákat ültetés után nem kell metszeni.

A szilva és barackfák ágait felére kell visszahúzni télen belül el kell végezni, mert a szilva és a barack csak egy évig élnek. Vannak gyümölcsfák, amelyek a cseresznye és meggy metszését is ajánlják ulti mával.

Általában a fák ültetésekor való metszésénél arra kell törekednünk, hogy a korona és gyökér helyes arányt létesítsünk. A gyenge gyökérzetű fák erősebben metszünk meg, mint a fejlett gyökérzetűeket.

Az ajándék

- Édes anyám, én már tudom, hogy mit fogok karácsonyi ajándékkal venni
- Ugyan mit?
- Egy szép vizes korsó!
- De hiszen van nekem egy igen szép vizes korsó!
- Igen, csakhogy éppen most törtem el.